

SLOVENSKI NAROD.

Iznaja vsak dan, izvenredne dneve po praznikih, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za celo leto 16 gld., za pol leta 8 gl., za četrt leta 4 gld. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za celo leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za en mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. za mesec, 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poštnina iznaša. — Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dijakove velja nižanja cena in sicer: Za Ljubljano za četrt leta 2 gld. 50 kr., po pošti prejemati za četrt leta 3 gld. — Za oznanila se plačuje od četiristopne petit-vrste 6 kr., če se oznanilo enkrat tiska, 5 kr., če se dvakrat, in 4 kr., če se tri- ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvole frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Ljubljani v Franc Kolmanovej hiši št. 3 „gledališka stolba“. — Opravištvo, na katero naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne reči, je v „Narodnej tiskarni“ v Kolmanovej hiši.

Podučna historija o necem g. avskultantu.

Pred nekoliko meseci je bilo pri ljubljanskem sodišči izpraznjeno mesto avskultantsko z navadnim kranjskim adjutom. Za to mesto je prosil absolviran jurist, rojen Nemec iz Kočevskega. Mej družim je s spričevalom iz ljubljanske gimnazije dokazal, da „zna slovenski“. Dobil je avskultantsko službo in adjutum. Ko je nekaj časa v službi bil, videl je, da vendar le res z jednozveličalno nemščino nič ne opravi sodski uradnik na Kranjskem, kjer je ljudstvo vendar le slovensko in nemškega ne umeje. Slovenskega jezika pa on nij toliko znal, da bi se bil mogel z ljudmi dobro v pogovoru razumeti, čeravno mu je profesor slovenščine na ljubljanskem gimnaziju zapisal v spričevalu dober red. Kaj je storil mladi mož? Spisal je lojalno prošnjo v Gradec do višje sodnje, naj ga prestavi na nemško Štajersko ali sploh mej nemško prebivalstvo, ker ne zna dovolj slovenskega, da bi mogel v Ljubljani biti uradnik. Kaj se zgodi! Domislilo se tam gori, da je v svoji prvi prošnji rekel „da zna“ slovenski, a zdaj v drugi pravi, „da ne zna“. Denejo ga v disciplinarno preiskavanje. Kako se je ta vršila, to nas ne briga, omenjamo le, da vsled nje in svoje prošnje pojde res gospod avskultant, ki slovenskega dovolj ne zna, od nas proč mej Nemce, kjer mu vso srečo želimo.

Mi ta prigodek, ki se je pripetil v najnižjem „činu“ sodniškega stanja iz dveh vzrokov na tem mestu navajamo.

Prvič iz čudenja in prečudenja. Ta mladi nemški mož nam — imponira! On je zelo redka prikazen. Za to je pa visoko zapisan v našem spoštovanju. On je namreč to čudo sto-

ril, kakor ga mi Slovenci nismo zelo vajeni od nemških uradnikov: namreč, on ob svojem neznanju slovenščine nij zahteval, kakor mnogi drugi pri nas zlasti pa po slovenskem Koroškem in Štajerskem, naj se slovenski kmet zaradi njega uči nemški, če hoče z njim v uradu brez tolmača poslovati. Gospod avskultant je bil tako pošten Nemec da tega nij storil, in ker je to redka prikazen, za to: slava mu! in toliko posnemalcev mu bodi kolikor je enacih slučajev.

Mi smo drugič ta dogodek tudi zaradi tega tukaj na prvem mestu naveli, ker prav dobro pojasnjuje, kako se na naših gimnazijah slovenščina uči in naučeva. Rečeni mladi gospod ima spričevalo o znanju slovenskega jezika v maturnem spričevalu, pa vendar tega jezika ne zna. Ker je menda znal sklanjati „ribo“ in „raka“ ali „jelena“, ker je morda celo vedel gospodu profesorju iz gramatike povedati, da so v slovenščini perfektivni in imperfektivni glagoli — evo, zapisano je dobil v spričevalu: „slovenische sprache genügend“, in izkazuje se legalno z znanjem jezika! Tako so se se že izkazali mnogi kot „jezika zmožne“, a v praksi so si morali v obravnavanjih s tolmači beriči pomagati, takó, da se Bogu usmili!

Kdo je kriv, da so bila dozdej taka spričevala o slovenščini mogoča? On šolski sistem, ki je naš jezik v naši domovini v naših srednjih šolah vedno zametaval in v kot postavljajal. Slovenski profesor si navadno nij upal nobene energije za svoj predmet pokazati, ker sicer se je bal očitanja „panslavizma“ ali kake druge jednake badaste denunciacije, kakor so bile v pretekli zlasti Auerspergovje vladne dobi na dnevnem redu. Nč nij bilo lažje nego učenja slovenščine

osvoboditi se, ali iti v nemški kurz, kjer je bilo svobodno slovenščine nič učiti se ali samo po imenu. Na lokacijo potem red iz slovenščine niti upliva nij imel.

Mi nismo bili in ne bodemo proti temu, če nemški starši pri nas nehočejo, da bi se njih dečki ali mladeniči učili našega jezika. Mi smo tudi zadovoljni, če se nekateri uradniški sinovi dajo vpisavati kot „ne-Slovenci“, kar jih je potam oproščalo temeljitejšega učenja slovenščine. Ali to pa zahtevamo, da taki potlej tudi ne iščejo javnih služeb mej našim slovenskim narodom, katerim se je prej gabilo slovenskega učiti se. Naj gredo mej Nemce uradovat, če so se učili le nemškega. Kdor si pa hoče mej našim narodom kruh služiti, ta se mora tudi njegovega jezika učiti v šolah. In da bode to v prihodnjich boljše, temeljiteje in značajnejše mogoče, za to je treba vsestranske reforme v naših srednjih šolah, kajti tukaj smo Slovenci „na steno pritisnjeni“, kar se zavpiti more.

Politik razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 29. decembra.

Tedaj čai izmed **centralistov**, ki so glasovali za vojaško postavbo, storili so to iz tega, ker so hoteli zaprečiti, da nij prišlo Clam-Hohenwartovo ministerstvo, — tako pravi poslanec Weeber v pismu, s katerim on sebe in svoje somišljenike umiva. Vsekako so tedaj ti „omahijenci“ Avstrijo rešili velike je preteče nevarnosti! Mi tega nismo vedeli, — dobro tedaj, da se je ta centralist oglašil. Pove pa Weber v tem pismu tudi, da se udje centralistiske državnozbornske stranke terorizirajo, in da je nekaterim le na opoziciji za vsako ceno ležeče; — to nij novo, a dostavil naj bi še, da Nemci pri nas za to

Antok.

Prizori.

I.

O deklica! rosna rožica!
Kaj žali takó te, ubožica?
Preširen.

Bilo je konec grudna. Ostra burja brila je po mestu in razpihala sneg, da se je kar kadilo. Bogatini so se zavijali v dragoceno kožuho in se varovali mraza; reveži pa so koperneli mraza in zdihovali in tožili so Bogu svojo revščino. Vsem nočnim sprehalcem se je zelo mudilo; tekali so urno eden mimo drugega. Po ulicah so drdale bogate kočije, katerim so bili vpreženi rejni konjici, vozili so se bogatini na veselice — mraz jih nij zadrževal, saj nijso bili ni lačni ni žejni. O ti blaženi bogatini.

Hodil sem po mestu, cesarske stolici. Po

ulicah so slabo gorele luči, ker burja je ometala s snegom steklo. Mimo mene je prišel mož s sivimi lasmi in z belo brado; držal se je v dve gubi in stiskal zmrzle roke v slabo obleko in zdihoval je: Mraz je, mraz! Pod nogami mu je škripal sneg.

Šel sem za njim v malo ulico, v hišo na oglu, v drugo nadstropje. Šel je prijatelja obiskat.

Tu je ležal v malej izbici starič na slamnatej postelji. Lica, blede, suha lica, so bila vpala, čelo mu je bilo nagubano, kakor skorja starega hrasta tam v gošči. Starič je bil bolan, smrtno bolan.

Poleg postelje pa je klečalo mlado dekle; bila je sila žalostna, ker se je bala, da bi jej oče ne umrl — točila je solze in v obupnosti je vila roke in upila, da ne sme oče umreti.

Očetovo lice pa je postajalo še bolj blede in oči so se le še redkoma odpirale. Težko

je sopel in globoko pomlaj — hči pa je še bolj zdihovala in vila bele roke.

O ti bore dekle!

„Berta, draga hčerka moja, kdo bode sedaj za te skrbel?“ zdihnil je globoko starič na trdem ležišču, ozrl se je na jokajočo hčer, in zatisnil oči. Po odrevenem lici pa se mu je potočila debela solza, smrtna solza. Berta ostala je sama — brez roditeljev, brez prijateljev, brez pomoči!

O ti bore dekle!

Tožnim srcem sem odšel. Nad menoj se je razprostiralo jasno zimsko nebo in nebrojno lučic je svetilo tam gori na nebu, ena mej njimi je bila posebno svitla.

„To je zvezda ljubezni,“ sem dejal.

Od juga pa so se pripodili črni oblaki in zakrili to svitlo zvezdo tam gori na nebu.

Tesno mi je bilo pri srci in zdihnil sem: „Bodi milostiv, o gospod!“

O ti bore dekle!

zda vladi oponirajo, ker hočejo zopet sami dobiti gospodstvo v roke.

Češki „Narodni Listy“ pripovedujejo, da sta se osnovala v češkem državnozbornem klubu dva odseka, ki imata poizvedavati o značaju in namerah zdanje vlade, in da bosta čuvala nad enakopravnostjo v uradu in šoli. V prvi odsek so voljeni: grof H. Clam, Fandorli, Brauner, Grünwald, Lobkovic, Matuš, Prahenky, Šrom in Trojan, v drugi pa Čelakovski, grof R. Clam, Jireček, Jerzabek, Meznik, Tilscher, Mikyska in Suda.

Vnanje države.

Črnogorcem se ne more očitati nestropljivosti, kajti Turčiji so odlok podaljšali do 6. januarja, v katerem času morajo vzeti Plavo in Guzinje. Ali — Turčija prvič nima dobre volje, drugič pa v Albaniji tudi nič upliva, in za to bodo morali Črnogorci z orožjem v roci zasedati ti dve mesti. Albanska liga je začela tudi zoper turške uradnike sovražno postopati in naznanila je zopet, da ne bode z lepa odstopila Plave in Guzinja Črnogorcem.

Grško-turški odpolanci za popravo grške meje imajo denes sejo. Govori se, da bodo Grki evropske vlade na pomoč pozvali.

S Turčijo imajo Angleži zmirom prepirke za to, ker se Angleži ukajo v čisto „domače“ turške zadeve. On teden je bil v Carigradu obsojen neki turšk duhovec na smrt, ker je sveto pismo na turški jezik preložil. Leyard je to izvedel in zagrozil Turčiji, da prenehajo vse angleške diplomatske zveze s Turčijo, ako ta ne oprosti čnega turškega svetca. Dolej Turčija tega še ni storila, ali — udati se bode morala angleški terjatvi.

Nedavno smo poročali o *Bismarcku*, da je on za to, da bi se Evropa razorožila; uže tačas mi tega nismo mogli verjeti. Denes pa se iz Berlina odločno zanikava, da bi bil Bismarck kdaj komu o tem pisal in se izjavil za razoroženje.

Poročilo finančnega odseka *dankega* „falkethinga“ pravi: vlada zahteva 3 047.000 krón, da pokrije troške za vojsko in pomorstvo.

Oficijalno se javlja 27. t. m. iz *Kalkute*, da se nič ne čuje niti o generalu Robertu niti o generalu Goughu. Minole sobote se je namreč glasilo, da sta se v Sherpuru ta dva generala združila.

Dopisi.

iz Kamenika 27. dec [Izv. dop.] Leto 1879. je pri konci in ozreti se nam je malo nazaj. Ne malo imenitno in osodepolno na jednej in precej karakteristično na drugej strani je za naš Kamenik ravno obtekajoče leto 1879.

Dan 30. junija je obvela luč še ostalo senco prave strani naših src, razžarila sveto lice matere Slave, da je zopet radostno ob

liče obrnila k nam, in svojo roko razpela čez naše mestece. Daleč je zadonel onav, ki se je po dolgotrajnej borbi in dolgem premolku izvil iz prsij nam v letu 1879. Dolgo je ležala težka mora na srcih njenih otrok, v katerih je predolgo spala narodna zavest. — Plamen mogočno narodne ideje slovanskega naroda, ki je švignil čarovito po celem domovini in daleč od nje okrog, ter jo pokazal tudi „vsemu svetu nepoznano“, zadel je tudi naš Kamenik, ki mu je vrneč odšel — zmago! Denes še mi doné bujni glasi strelcov 30 jun. kot zala melodija po ušesih!

Sarbeti nam je le, da ne pride tat do dobljenega. To mora zagotoviti prihodnost Silvestrov prag leži pred nami; na ónej strani odpira se na pol odprta bodočnost. Lahko nam bode zdaj odpreti zaklad, ki se nam je deloma uže pokazal.

Po novem letu pride na red zelena volitev župana. Le sem naj se obrne v prvo naša pozornost. Priporočil tu nij potreba; minole nezaslišane dogodbe v okrožji našega meščanskega areopaga so nam zadostilno kazalo, kam se nam je obrniti, kam obrniti „hrbet“. — Stvari, kakor se sučejo sedaj, pa je treba dobro opazovati, na drobno gled polukati v najtajnejše notranje nekaterih mož.

Ako dobimo poštenega, „na duhu zdravega“ župana, pokazalo se bode zopet pogrešano blagostanje našega mesta. Narodnost pa nam bodi zvesto vodilo pri vsakej stopinji in tako smelo upajmo, da izgine nemškovalni duh popolnem, ki veje še tu in tam pri nas.

V čitalnici se zbirajmo pridno in rado. Ne oskrunjammo pa nje svetišča s tujščino; ne nemškujmo preveč tam, kjer se v domačem materinem jeziku moremo porazumovati.

Čitalnica naša je jedna prvih; nedavno smo čuli jo tako hvaliti v „Zvonu“; storimo, da zadostimo tej hvali. Ustanovljal jo je slavni naš pesnik Jenko! Pomnimo to in bodimo ponosni ter skrbimo, da se ne izžene njegov duh iz nje. Odstranimo vse, kar ne blaži nje stanja.

Močij ima naša čitalnica dovolj in izvrstnih; malo več ognja vanje, da se večkrat združimo pri veseljah in brojniše kakor zdaj, napolnimo nje prostore (saj nijso veliki), sodelovalci bodo tudi pogumnejši delovali in ne bode nam treba v hvali pretiravati poročil o izidu kake veselice.

Pokojnim zadoščenjem pa lahko in zadovoljno se ozremo v minulo leto, katero je v pravem pomenu „sveto“ bilo v zadevi narod-

nosti naše; kar nam je v njem razcveto v diven cvet, naj bi dalo nebo, da bodoče in vsa prihodnja leta vzgoje do blaženega sadu! In tako se poslovimo z mirnim srcem in trdnim voljo v njem, da hočemo biti mej prvimi našega naroda — od leta 1879

Domače stvari.

— (Volitev na Dolenjskem.) Mej narodnimi kandidati za državnega poslanca na mesto pokojnega grofa Birba je bil od nekaterih strani nasvetovan gospod Hren, državni pravdnik v Novem mestu. Da se ne moti edinstvo mej volilci, je g. Hren sam naznanil predsedniku volilnega odbora g. dr. J. Bleiweis, da odstopi od kandidature.

— (Na Silvestrov večer) napravi ljubljanska čitalnica običajno besedo. Program priobčimo jutri.

— (V tukajšnjem Alojzijeviski) se je v nedeljo večer v navzočnosti mnoge odlične gospóle delila za božič obleka mej sirotinske dečke. Pri tej priliki se je upanje izreklo, da se bode skoro v Ljubljani ustanovil zavod s svojo hišo za preskrbo sirot šolskih dečkov, ki némajo staršev ni družih podpornikov. Tak zavod bi bil res vsega podpiranja vreden.

— (V uršulinskem samostanu) v Ljubljani je bilo 23. t. m. dopoldne po šoli 39 ubožnih deklic iz vnanjih šol obdarovanih z raznimi oblačili.

— (Iz Ljubljane) se v „N. fr. Pr.“ v nedeljo toži, da „kranjska ustavoverna stranka“ od nepričakovanih udarcev, ki jih je dobila pri zadnjih volitvah, še zdaj nij ozdravela. Pač verjetno.

— (Imenovanje.) Deželni predsednik kranjski je imenoval Janeza Bötza za stavbenega adjunkta na Kranjskem.

— (Pri c. kr. deželnej vladi v Ljubljani) je razpisana služba pomočnika uradnemu slugi z letno plačo 250 gold. in službene doklade 25%. Prošnje je vložiti do dne 5. februarja 1880. leta pri deželnej vladi kranjskej.

— (Mraz) je v Ljubljani včeraj malo prenehal; mej tem ko smo imeli vse božične praznike pravo sibirsko zimo, — imeli smo od 15–19° R, — šteli smo včeraj samo — 8° R. in sicer zjutraj, popoldne pa se je uže precej ogrelo.

— (Telegramov) se je pri ljubljanskem telegrafskem uradu odposlalo minolega

Iz prelepih cesarskih palač pa so drdrale bogate kočije mimo mene; plemenitaši so se vračali z veselja domov; jaz pa sem stiskal roke v žep in se tresel mraza.

II.

Stara si komaj šestnajst let.
Pa uže zahajaš sama mej svet.
Boris Miran.

Veselje je kraljevalo po hišah; veselje je kraljevalo po ulicah; po celem mestu je kraljevala radost, mej mladim in starim — bil je sveti božični večer. Kako so tekali in vozili se ljudje sem in tja — k znancem, prijateljem, k svojim!

Slava Bogu na višavah in mir ljudem na zemlji, pojó angeljci tam gori pri Bogu in gledajo doli na ljudi.

Mir ljudem na zemlji!

Tam v ónej palači na oglu se ljudje veselijo.

Glasáa smeh, veseli glasovi se slišijo na ulco — tam stanujejo bogatini. Skozi razsvitljena okna se vidi, kako veselo skačejo otroci okolo božičnega drevesa in ogledujejo bogate darove — ti srečni otroci bogatinov.

Bogati roditelji radostno gledajo otroke veselo se bogatih darov.

Mir ljudem na zemlji!

Doli konec ulce pod svetilnico pa stoji krasno mlado dekle:

Tak je mila tak je zala,
Kot bi rože dihal!

Bila je slabo oblečena. Tenka obleka krila je nje šibko telesce, kar tresla se je mraza. Sedaj pa sedaj se ozre s solznimi očmi po buščečih oknih palače, sedaj zopet pogleda z žarečimi velikimi očmi gizdalina, ki hiti mimo nje k svojej teti veselit se božičnega večera.

O ti bore Berta!

Tudi ona bi se rada veselila božičnega večera, tudi ona bi bila rada vesela z veselimi.

Kaki spomini jej vstajajo — na blažena otroška leta!

Srečen, oj srečen, kdor je še otrok!

Solze jej teko po lici in jej zmrzujejo — kako trepeče, groza jo je spomina — vendar ne more biti drugače!

Tam goi v palači se veseli v obilici bogatin, tu doli koprni mraza mlada cvetka, zapuščena, zapeljana — o! groza! Boželo me je srce, ko sem gledal iz dalje to rožico, igračo osodi.

III.

Srce je prazno, sreče nij —
Preširen.

Jesenska noč je bila. Po nebu so se podili črni oblaki in se kopičili jedea vrh drugega, kot težke gore. Nobeden vetrič nij pihljaj; ptiči so obmolknili; vsa narava je bila resna, kot bi nečesa pričakovala; po cestah pa so hiteli vozniki in pešci, da bi hitreje prišli pod streho. Jele so padati debele

leta 89.449, za 9052 mēnj nego leta 1877. Meji temi brzojavkami je slovenskih baje tretjina. Meji vsemi glavnimi našimi mesti je Ljubljana skoro najmenj telegramov odposlala.

— (Letni semnji) v litijskem okraju so zopet otvorjeni, sme se pa goved pripeljati samo iz celjskega okraja, litijskega sod. okraja, potem iz Radeč, z Brda in iz Kamenika.

— (Za stradajoče Istrane.) Iz odbora za nabiranje darov v podporo stradajočim Istranom se nam piše: Slovanska čitalnica v Trstu je poslala za stradajoče Istrane 100 (sto) gl. Za ta blagi čin se odboru čitalnice in vsem darilem prav srčno zahvaljuje odbor za stradajoče v Istri. Pazin, dné 27. dec. 1879.

— (Prijet morilec.) Poročali smo, da je bila te dni blizu Maribora v gozdu mlada ženska mrtva najdena. Zdaj se poroča, da so žandarji uže našli in prijeli morilca njenega. Imenuje se Mha Zemljčič, bil je uže večkrat zaprt. Umorjenka Jera Leber je bila — tudi potepenka in tatca in je pri nekei obravnavi pričala zoper Miho Zemljča.

— (Nesreča na železnici.) Dnó 23. t. m. je šla po železniškem tiru mej Zagorjem in Savo kmetica Brdajs iz Save, in nesla moko na glavi. Hodila je po ónem tiru, ki je bil prost, mei tem pa pridrdra dunajski poštni vlak in žena se na znamenje, katero je dal vodja vlaku, nazaj ozre, a skoči na mesto v stran ravno v ón tir, po katerem je vozil poštni vlak. Žena se nij mogla več rešiti, vlak jo je povozil, in óna je ostala takoj mrtva na mestu. — Isto tako je povozil dnó 22. t. m. tržaški poštni vlak mej Poličanami in Ponikvami necega kmeta, ki je šel po železniškem tiru. To naj bode ljudem v svarilo.

— (Iz Šmarije) pri Celji se „Gosp“ poroča, kako se je mesarski hlapec A. Korošec pri sv. Urbanu napaden komaj ubranil tolovaja, dalje, kako so 4 tolovaji iz Hrvaškega na saneh se pripeljali in hoteli izropati zelarja Jurija Kranjca v Drobinskem. Ker pa denarjev nijso našli, vzeli so samo sena za konje in flašo žganjice.

— (Iz Železnikov) pišo dnó 4. dec: Nocoj po noči je padlo na kupe novega snega, in o tacih časih zlasti pot mej srednjimi in gorenjimi Železniki zarad plazov silno nevaren. To potrdilo se je denes vnovič. Ko so namreč šli ljudje zjutraj od zorne maše, utrga se v gori nad cesto plaz, odnese učenca ponavljalne šole J. K. črez cestno škarpno, ter ga pokoplje v strahovit mrzel snežen grob. Ljudje so sicer

tukaj pritegnili skupaj, pa kdo vé kopati pri tolikej sili snega na pravem mestu? K sreči je bil sneg zelo suh, da je šlo kidanje jaderno izpod rok; delali so vendar ljudje okolo pol ure, predno so k sreči vendar še živega fanta izvlekli iz strašanske nevarnosti. Ko bi bil sneg južen, javaljne bi bil dečko kdaj več gledal svitli dan. Človek pač res ne ve, kje ga čaka nesreča.

— (Bankovce raztrgal.) Neki P. A., rodod Lab, mašinst, bivajoč uže več let v Podgori, je pretekli ponedeljek v jezi in morda tudi nekoliko zmešan raztrgal dva bankovca po 1000 in več bankovce v po 100 in po 50 gl. — vsega skupaj za 3500 gl. — ter vrget koščke v stranišče; zdaj je ostal čisto na suhem. Mož je oženjen in ima troje otrok; toda žena se je uže pred okolo 6 meseci ločila od njega, ker nij mogla z njim prestajati. Sumi se, da je imel mož še huje namere.

— (Preseljevanje.) Pozvedeli smo, da so se nekatere družine iz goriške okolice, ki so se hotele preseliti v Ameriko, strašno opeharile. Videmski agent jim je izmaknil lepo svoto za svoje posredovanje, ter jim obljubil, da bodo plačali potnino po železnici samo do Genove, potem pa, da jih odvedó zastoj po morji naprej do njihovega cilja. Uboge reve so šle na led in so prišle v resnici do Genove. A tam jih nijso hoteli pustiti naprej brez plačila. Kaj storiti? Dinar, kolikor so ga skupili domá za svoje blago, jim je pošel in zdaj nijso mogli ni naprej ni nazaj. Neke ubogej nosečej ženi iz Vertojbe je pomagal avstrijski konzul, da je prišla po železnici še o pravem času nazaj, predno jo je dohitela doba. Vsi drugi pa beračijo še zdaj po Genovi ali pa morda domov grede po potu. In kadar se vrnejo, kaj potem? „Soča“.

— (V glavo z nožem sunil) je v Trstu neki kovač mlinarja, ko so v krčmi na karte igrali, in to zavoljo neke sumljive pomote v igri. Ranjen je kmalu potem šel v družbi svojega prijatelja na svoj dom; ker se je pa drugi dan jako slabega počutil, šel je v bolnišnico, kjer je črez dva dni umrl. Hudodelnika so zasačili v nekei tovarni.

— (Duhovenske spremembe v škofiji.) Nastavljeni so bili na novo: gg. Lutman Mat. v Železno Kaplo, Mikuláš Ant. v Doberloves, vit. 21. Steinberg Koast. v Lipo pri Sachsenburgu. — Premembe: g. Mačnik Edvard dobil je faro

Ladine (Lieding) Aichholzer Fr. faro Tiffen, Wegscheider Jurij faro Št. Mheli na Gosposvešk m polji. Lubei Jan faro Gorjani ob Zili in Šercer Ant. faro v Št. Marieti pri Batišah; — za provizorie premeščeni: gg. Sladeček Karel v Stari trg. Wiof er Ign. v Theisseneg Inanger Jan. v Oberhof. Primožič Val. v Rudovče. Bornšek Maks. v Št. Janž na Poljani. Winkler Jan. v Št. Salator, Čare Jož. v slov. Bleiberg. Huter Jan. ml. v Št. Mheli in Širnik Jan. v Kotlie. — g. Ivanetič Fr. je poklican za vojaškega kaplana v Hercegovino. — Prestavljeni so sledeči gg. kaplani: Vakonik Ant. v Wolfberg, Pogačnik Jož. v Št. Janž ob Mostiču. Joham Jan. k sv. Walburgi. Hain Jož. v Mstnico, Matevžič Val. v Kotarče. Einspieler Greg. v Žabnica in Zojer Šim. v Št. Andraž. — Gg. župnika Jerman Jurij in Wucherer Luka sta svoji fari Borovlje in Štabeni menjala. — Povišani so gg.: O. Leonard Erendendorfer za škofiskega duh. svetovalca, o. Karel M. Conrad, predstojnik v Lukavi, za II. dek. svetovalca za Zornjo Zilo. — G. o. Maurus Kollman postal je administrator v Bitinjah. — V pokoi so stonili gg.: Grath Jož. in Jost Greg. — Umrli so gg. Partl Karel župnik. Wucella Ant. provizor, Škarbina Jož. župnik. o. Frid. Švarc, bened. in Jerala Ant.; poslednji bil je župnik v Obreh pri Velenju. Svojei rojstnej fari v Železnikah na Kranjskem sporočil je 1000 gl. za uboga in 4000 gl. za štipendije ondi rojenih diakov

Razne vesti.

* (Umor neveste) V Londonu so te dni porotniki obsedeli necega gospoda Paina, kateri je bil seznanil se z bogato gospodično in se ž njo zaročil. Ali ker bi bil le nieno premoženje rad, ne pa ženske, zvalil jo je, da sta vkuo živela in jej je s silo hudega žganja in špiritusa v grlo vlival. nikogar k njej nutil, jej nič jesti dal, tako da je umrla. Po nje smrti je rekel, da je bila pijanka in ta je od tega umrla. Ali gospodični v katere hiši je stanoval, zdela se je stvar sumna, zato jo je sodniji naznanila in preiskava je res pokazala umor s orisiljeno piščo.

* (Ljubeznjiva žena.) V kraji La Grogue na Francoskem je 26 letna Avgustina Sarrus dvakrat zapored poskušala umoriti svojega soproga. V noči mej 12. in 13. decembrom je spečemu možu ovila okolo vratu vrvi in ga je skušala zadušiti — kar se jej vendar nij posrečilo, ker se je on prej zdramil. Dva dni pozneje pak je zlobna žena ulila počiva-jočemu soprogu vrelega olja po lich, da je siromak bil ves opečen. Zdaj zavida vrednemu možu nij bilo več moči skrivati svetu hudobnih napadov zakonske polovice, nego jo je izročil sodišču, da se nauči boljše zakonske — ljubezni.

* (Opozicija s polenom.) V španjskei zbornici v Madridu je te dni nekdo iz opozicije vrget poleno na ministra Canovasa z galerije doli. Poleno po sreči ministra nij zadelo, temuč palo na tla pred ministrsko klop. Pač huda in prehuda opozicija to ia malo parlamentarna.

Dunajska borza 29. decembra

(Izvirno telegrafično poročilo.)			
Štотni drž. dolg v bankovcih	69 gl. 05	kr.	
Štотni drž. dolg v srebru	70	60	„
Zlata renta	81	30	„
1860 drž. posojilo	130	50	„
Akcije narodne banke	837	—	„
Kreditne akcije	291	20	„
London	116	85	„
Srebro	—	—	„
Napol.	9	30 1/2	„
C. kr. cekini	5	53	„
Državne marke	57	85	„

Ločertijne srečke.

V Trstu 27. decembra: 44. 40. 24. 11. 16.
V Linci 27. decembra: 62. 18. 4. 27. 44.

kaplje; tam za gorami pa se je zvijal jezero blisk, kakor šiba božja.

Bil sem v bolnici.

Na trdem ležišču v bolnici leži stara ženska. Globoko ima udrte oči, bile so modre te oči — a brez ognja; lica ima bleda in razorana; lasje jej razmršeno leže po blazini. Na mizi stoji mala svetilnica in pičlo razsvetljuje prostore. Tu stanujejo reveži! Bolna žena na ležišču upira srpo oči skozi okno na blisk, ki se vije mej oblaki; večkrat se strese.

„Vode, vode“, kliče bolnica in steguje koščene svoje roke izpod odeje.

Berta je bila bolna, smrtno bolna.

Pri njenej postelji kleči strežnica, usmiljena sestra, na vsak izdihljaj bolnice pazi. V rokah drži molek in prebira pobožno jagode in pošilja k Bogu dobrotnemu prošnje za dušo te bolne žene — saj je njena sestra.

„Kaj ne, da je Bog usmiljen, da odpušča

grehe, če se jih skesamo“ zdihne bolna žena na trdem ležišču.

„Bog je usmiljen, slava mu“, moli strežnica, usmiljena sestra.

Še en zdihljaj in duša se preseli iz telesa in otide — kdo si upa soditi kam? Kdo se je bode spominjal, ko pride vernih duš nan, ko obiskujejo znanci grobe, kjer počivajo dragi, kjer smrtno spanje spé. O ti bore Berta.

Srce mi je burno vtripalo v prsih in v očeh so se mi lesketale solze in mi močile ace — zakaj? Potočil sem morda jedini pomilovalno solzo za to žrtvijo, za zvenelo rožico. Ozoda jo je oropala cvetja! Nasproti bolnici pa so se pozno v noč radovali bogatini pri polnej mizi, v gorko zakurjenej sobani in glasan smeh se je čul na ulico.

„Res čuden je ta svet“, dejal sem, ko sem se vračal domov pozno v noči mimo razsvitljene palače bolnici nasproti. Tudi tebe

ponesó.
M. Brencé.

Tu c
28. d cembra:
Pri ... Ingle i Idrie. — Grof Pače iz
Ponoviča, Brück er iz Zagreba.
1 Reiter, Huppmann, Scherauz, Lü-
wensohn, Weser iz Dunaja.

Vabilo na naročbo.

Ker je novo leto blizu in se ž njim
začenja novo naročevanje na „Slovenski
Narod“, uljudno pozivljemo vse gg. naroč-
nike, naj blagovolé naročnino poslati o
pravem času, ker je opravništvu od
upravnega odbora „Národne tiskarne“ strogo
in pod osobno odgovornostjo naročeno, da
se smé list odsle pošiljati samo takim na-
ročnikom, kateri naročnino naprej plačajo.

„Slovenski Narod“ veljá:
Za ljubljanske naročnike brez pošiljanja
na dom:

Za vse leto 13 gld. — kr.
Za pol leta 6 „ 50 „
Za četrta leta 3 „ 30 „
Za en mesec 1 „ 10 „
Za pošiljanje na dom se računa 10 krajc. na
mesec, 30 kr. za četrta leta.

S pošiljanjem po pošti veljá:
Za vse leto 16 gld. — kr.
Za pol leta 8 „ — „
Za četrta leta 4 „ — „
Za en mesec 1 „ 40 „

Za gospode učitelje na ljud. kib
šolah in za dijake veljá znižana cena
in sicer:

Za Ljubljano za četrta leta 2 gld. 50 kr.
Po pošti prejemani „ 3 „ — „

Denar in vsi dopisi, ki se tičejo ad-
ministracije, naj se pošiljajo — denar po
poštnih nakazilih —

opravištvu „Slov. Naroda“.

Razglas

hranilnice in zastavljavnice ljubljanske.

Urad kranjske hranilnice bode zarad sklepanja računov
za II. semester 1879

od 1. do 15. januarja 1880

in urad zastavljavnice

od 30. decembra 1879 do 16. januarja 1880

zaprt.

Ravnateljstvo hranilnice in zastavljavnice.

V Ljubljani, dné 12. decembra 1879.

(587—3)

Neizogibno potrebno za vsako gospodinstvo!

Novo antiseptiško, desinfirujoče in higijeniško sredstvo

„SANITAS“

od

F. A. Sargs's Sohn & Comp. in Wien.

Centralno zalogo za prodajo „en gross“ ima

Vogl Brothers Succrs.

WIEN, I., Himmelpfortgasse Nr. 26.

(592—4)

Zaloge v Ljubljani: Vilj. Mayr, lekar; Gabriel Piccoli, lekar; E. Birschitz, lekar.

Lekarna „pri sv. Leopoldu“ na Dunaji,

Stadt, Ecke der Planken- und Spiegelgasse,

FILIPA NEUSTEINA,

(520—6)

prilporeča p. n. občinstvu celo vrsto pravih zdravilnih in toaletnih sredstev, ki so se vselej kot izvrstna izkazala in gotovo ozdravila.

Tisoc spriceval je potrjujejo.

P. n. občinstvo se prosi, da samo one specialitete za prave sprejema, ki so z našo firmo zaznamovane.

Neusteinove posladkorjene pile sv.

Elizabete za cišcenje krvi, lehkó odga-
njo, čistijo
kri, in niso škodljive; dobro posebno pri boleznih v spod-
njih organih, žimici, boleznih pranih organov, kože in očí,
otrok in žensk; odpravijo zaprete, pravi vir največ bole-
ni. Ta pila je najboljši in najcenejši izdelek te bire. 1 valur,
8 škatlice, s 120 pilami, stane 1 gld., posamezne škatlice
15 kr.

Odlikovane so te pile z jako častecim
spricevalom dvornega svetovalca prof. Pitha.

Beaumé' Girome, izvrstno zdravilo za ozeblino.
60 kr.

Brownova pomada, najizvrstnejše sredstvo za
očišćenje in barvanje las,
daje lasem prvotno barvo. Velik lonček stane 2 gld., maj-
hen 1 gld.

Dr. Cailmanna lasno barvilo, popolnem
da osveitemu lasu vsako barvo (crno, rjavó, rumeno). 3 gld.

Orientalni prah za dame, da koži glad-
ni, mehko, (belo ali rožo), 1 gld. in 50 kr.

Damascenska cvetlična crème za finost
in glad-
kost kože glia. 1.40.

Demascensko cvetlično milo 55 kr.

Gušni duh, najboljšé sredstvo proti guši (krofu).
70 kr.

Elektro-motorični vratni trak, za te-
benje otrok, najboljši uspeh 1 gld. 50 kr.

Victoria zobni prah, najboljšé sredstvo za
čišćenje zob 35 kr.

El Benito, jedino dobro sredstvo proti izpadanju
las in odpravljanju luskin. 1 gld. 80 kr.

Dr. Fremonta prerodilni likér, najboljšé
in svežilo. 2 gld.

Prsne cigarete iz smrekovih igel,
najboljšé sredstvo zoper nadoho. 25 kosov 1 gld.

Quebracho izlecek, prilporečata dr. Scoda na Du-
naji in dr. Penzold v Erlan-
genu zoper nadoho 1 gld. 1.—

Guaco - prilepek, zoper raka, gnjilobo
ran. 3 gld.

Guaco - tinatura, zoper vse hudo kvar-
jenje v zelodci itd. Gld. 1.50, 2.50, 4.—

Guaco - mazilo, katero vse bolečine od-
pravi, ako se z njim
namaže. 3 gld.

Guaco - esenca, zoper gnjilobo in bolečine
v zobeh. 1 gld. 50 kr.

Hallerjeve jodne pastile, nadomeščajo po-
polnem kitovo
salo. Te jodne pastile ozdravijo bramorje, zastarelo siphilis,
bolečine v glavi, žlezah in na očeh. 1 skrinjica 60 kr.

Injecion cadelle, ozdravi jako naglo vsak me-
huriti katar (triper ali beli
tok) brez slabih nasledkov. 1 gld. 60 kr.

Albuminat od zeleza, najuspešnejše zdravilo
bledicim, rekonvale-
scentom in bolnim na živcih itd.; uže čez malo dnij se
čuti, kako albuminat od zeleza vpljiva. 1 gld. 50 kr.

Dr. Heiderjev zobni prah, 35 kr.

Kumys, najboljšé sredstvo zoper slabo prebavljenje, dri-
sko, ponehanje moči, sluhšavanju in sušici.
Cena jedne sklenice 80 kr.

Menthin, najboljšé zdravilo za želodec, potolaži krč,
se rabi tudi kot zobna tinktura in ustna
voda. 50 kr.

Margarite - bonboni zoper kašelj,
30 kr.

Oreillon, dobro zoper vse ušesne bolezni, proti gluho-
sti, šumenju itd. 70 kr.

Odontin zobna pasta, naredi najčrnejšé zobé
belo ko biser. 70 kr.

Po - ho, iz Kine prinéšen, olajša takoj najhušo migreno
in bolečine v glavi. 1 gld.

Dr. Bayerja pravi pulherin, je najboljšé
sredstvo zo-
per sinje, daje koži liljno in rožno barvo. 1 gld. 50 kr.
in 80 kr.

Royerjevo hemeroidno mazilo, tem
poročeno, katere hemeroide nadlegujejo. 1 gld. 60 kr.

Salycil - antisutin, proti sitnemu potenju rok
in nog. 50 kr.

Salycilno milo, najboljšé in najcenejšé milo.
25 kr.

Scnrierove zobne pile, za votle zobe najboljšé
zdravilo. 25 kr.

Storax - creme, čudovito pomaga pri vseh kožnih
bolezni. 80 kr.

Winsi - papir, proti nahodu, prsnemu kataru, pre-
hlajenju v vratu in hripi.
1 gld. 20 kr.

Umeteljniški sok, iz najboljših švicarskih pla-
ninskih zelišč; olajša takoj
vsak kašelj in prano boizen. 70 kr.

Aromaticen duh zoper trganje po
udih, 70 kr.

Vedno v zalogi je: Kondensirano švicarsko mleko 55 kr. Nestlejeva otročja moka 90 kr. Dr. Golljev jedilni prah 84 kr. Poppova anaterinina
ustna voda 1 gld. 40 kr. Liebigov mesni ekstrakt jeden četrta funta 80 kr. Dr. Fieffermannova zobna pasta 1 gld. 25 kr. Poltova resedna pomada
1 gld. 50 kr.

Veliko skladišče parfemerij, mila, pomad itd. prvih pariskih firm. — Čokolade francoske kolonije od 60 kr. do 3 gld. funt. — Pravi ruski čaj 1 gld. jeden četrta funta.
— Skladišče vsakojakih instrumentov za zdravljenje, kakor samoklistiri, brizgalnice, bandaze itd. jako ceno. — Velika zaloga zobnih krtacé, smink in drugih
toaletnih reči. — Prilporečamo p. n. občinstvu zdravlila v posladkorjene obliki, kakor kinin, kopaiva, doverski prah, železo, jetrno olje, bromkali, jodkali, rabarbar, dvojno
ogljénokisla soda, magnezija itd. po najnižej cení. — Najznanejšé specialitete farmacije in parfimerije, francoske, angleske, ameriske, nemške, švicarske
in avstrijske se pri nas vedno dobivajo.

Vse reči, ki spadajo v farmacijo, parfimerijo in k toaleti pariske razstave 1878, dobivajo se tu, in se cenilniki zastoj razpošiljajo.

Opozorujemo posebno na knjigo: „Dr. Boil's Schönheits- und Gesundheitspflege“ cena 30 kr.

Pivo od zeleza, boljšé in zdravilnejše, nego vsi sladki izdelki, krepi in redi zdrave, rekonvalescente in bolne. 50 kr.

Mi razpošiljamo ali pr. ti gotovini ali poštnemu povzetju in pri en-gros nakupu dajemo velike rabate.